

ПрАТ “ВНЗ “МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ”

Інститут безпеки

МАУП

Кафедра інформаційної та фінансової безпеки

Затверджую:
Директор Інституту безпеки

Сергій ЛИСЕНКО

“06” серпня 2025 р.

Схвалено на засіданні кафедри
інформаційної та фінансової безпеки

Протокол № 1 від 06.08.2025 р.

Зав. кафедри

Сергій ЛИСЕНКО

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КАДРОВА БЕЗПЕКА ТА ОСНОВИ ДЕТЕКЦІЇ БРЕХНІ»

Спеціальності: **К3 Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)**
F5 Кібербезпека та захист інформації

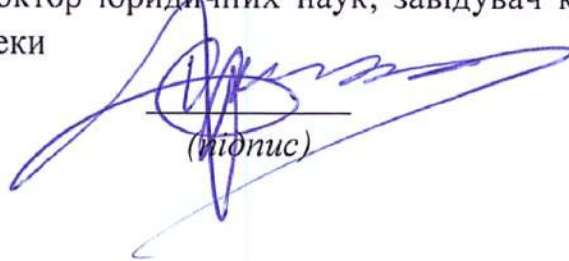
Освітнього рівня: **перший (бакалаврський) рівень**

Освітньої програми: **«Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»**

Київ МАУП 2025

Розробник силябусу навчальної дисципліни:

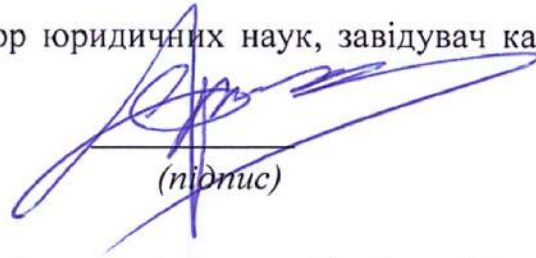
Лисенко Сергій Олексійович - доктор юридичних наук, завідувач кафедри інформаційної та фінансової безпеки

(підпис)

Викладач:

Лисенко Сергій Олексійович - доктор юридичних наук, завідувач кафедри інформаційної та фінансової безпеки

(підпис)

Силябус розглянуто на засіданні кафедри інформаційної та фінансової безпеки

Протокол № 1 від «06» 08 2025р.

Загальна інформація про навчальну дисципліну

Назва навчальної дисципліни	Кадрова безпека та основи детекції брехні
Шифр та назва спеціальності	КЗ Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Статус дисципліни	обов'язкова
Кількість кредитів і годин	5 кредитів/150 год Лекції : 24 Семінарські заняття:36 Самостійна робота студентів: 90
Терміни вивчення дисципліни	II семестр
Мова викладання	українська
Вид підсумкового контролю	екзамен
Сторінка дисципліни на сайті	https://maup.com.ua/assets/files/kafedra/nacbezpeka/sylabus-b/vstup-do-specialnosti-nacionalna-bezpeka.pdf

Загальна інформація про викладача. Контактна інформація.

<i>Лисенко Сергій Олексійович</i>	
Науковий ступінь	доктор юридичних наук
Вчене звання	професор
Посада	Завідувач кафедри інформаційної та фінансової безпеки, професор кафедри
Дисципліни, які викладає НПП	Теорія безпеки організацій
Напрями наукових досліджень	Інформаційна безпека
Посилання на реєстри ідентифікаторів науковців	ORCID: https://orcid.org/0000-0002-7050-5536 Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?hl=ru&user=hXbTiEAAAAAJ
Контактна інформація викладача:	
E-mail:	crimeconsult@ukr.net
Контактний тел.	+380507417375
Телефон кафедри	
Портфоліо викладача на сайті кафедри/Інституту/Академії	https://maup.com.ua/ua/pro-akademiyu/instituti/institut-bezpeki-prat-vnz-maup/nacionalna-bezpeka/lisenko.html

Анотація курсу. Курс «Кадрова безпека та основи детекції брехні» спрямований на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про сутність, завдання та принципи кадрової безпеки, її місце в системі управління організацією та забезпечення державної і корпоративної безпеки. У межах дисципліни розглядаються організаційно-правові та методологічні засади кадрової політики, класифікація внутрішніх загроз, методи управління персональними ризиками, а також роль психологічних, етичних та правових аспектів у забезпеченні кадрової надійності. Особлива увага приділяється сучасним методикам детекції брехні, аналізу поведінкових і психофізіологічних ознак неправдивої інформації, використанню поліграфа, інструментів психологічного тестування та інтерв'ю, а також превентивним заходам у сфері внутрішньої безпеки організацій.

Предмет вивчення дисципліни є закономірності організації, функціонування та розвитку системи кадрової безпеки, її інституційно-правове та управлінське забезпечення, механізми взаємодії між кадровими службами, службами безпеки та керівними органами, а також методи виявлення, попередження й нейтралізації кадрових ризиків. У центрі уваги перебувають правові гарантії захисту прав працівників, система контролю доброчесності персоналу, а також застосування сучасних методів детекції брехні у процесі підбору, перевірки та моніторингу кадрів.

Метою курсу «Кадрова безпека та основи детекції брехні» є формування у здобувачів вищої освіти базових знань про сутність, принципи, функції та напрями кадрової безпеки, розвиток умінь аналізувати ризики у роботі з персоналом, застосовувати правові та психологічні методи оцінювання благонадійності працівників, а також оволодіння навичками виявлення неправдивої інформації та індикаторів обману.

Завдання навчальної дисципліни «Кадрова безпека та основи детекції брехні» полягають у тому, щоб ознайомити студентів із правовою базою та міжнародними стандартами кадрової безпеки, сформувані розуміння ролі людського фактору в системі корпоративної та державної безпеки, виробити вміння аналізувати поведінкові та психологічні особливості працівників, оцінювати ризики внутрішніх загроз, що виникають у колективах, а також розвинути здатність застосовувати отримані знання на практиці під час підбору персоналу, проведення службових перевірок та роботи з кадровими конфліктами. Курс покликаний підготувати ґрунт для засвоєння спеціалізованих дисциплін, що деталізують окремі напрями кадрової, організаційної та інформаційної безпеки.

Пререквізити навчальної дисципліни. Вивчення навчальної дисципліни «Кадрова безпека та основи детекції брехні» не пов'язане з іншими дисциплінами.

Постреквізити навчальної дисципліни. Знання та уміння, отримані студентами в процесі вивчення навчальної дисципліни «Кадрова безпека та основи детекції брехні», сприяють успішному вивченню здобувачами вищої освіти цілої низки інших навчальних дисциплін, спрямованих на формування професійних знань і умінь.

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані та професійні завдання та вирішувати практичні проблеми в галузі національної безпеки, що передбачає здійснення кваліфікованого аналізу, пояснення та прогнозування безпекових явищ і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії

	та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. ЗК9. Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК6. Здатність до активної діяльності в умовах протидії в окремих сферах забезпечення національної безпеки і видах діяльності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПРН2. Застосовувати культурні, духовні, моральні цінності Українського народу, історико-культурну спадщину з метою формування позитивного іміджу держави в умовах інформаційної глобалізації, розвитку власної інформаційної культури та здорового способу життя. ПРН7. Аналізувати основні напрями забезпечення національної безпеки в державі, включаючи правові основи забезпечення національної безпеки, рівні та види національної безпеки, методи забезпечення національної безпеки, управління безпекою особистості, суспільства та держави через баланс їхніх життєво важливих інтересів, характеристики та критерії забезпечення національної безпеки. ПРН11. Планувати та організовувати особисту діяльність в умовах протидії в окремих сферах забезпечення національної безпеки та видах діяльності для забезпечення безпеки окремої сфери і виду діяльності держави та організації. ПРН13. Розробляти основні положення методів та заходів забезпечення безпеки держави у різноманітних сферах життєдіяльності, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності

Зміст навчальної дисципліни

№	Назва теми	К-сть годин, з них:			
		Лекції	Семінарські зан.	Самостійна робота	Методи навчання/методи оцінювання
1 семестр					Методи навчання: словесні (навчальна лекція; бесіда; навчальна дискусія); індуктивний метод; дедуктивний метод; традиційний метод; аналітичний; синтетичний; практичний (робота з фабулами юридичних справ); пояснювально-ілюстративний;
Модуль 1. Теоретико-методологічні засади кадрової безпеки					
Тема 1.	Поняття, сутність та завдання кадрової безпеки в системі організаційної та національної безпеки.	1	2	4	
Тема 2.	Принципи кадрової безпеки та їхнє значення для стабільного функціонування організацій.	1	2	4	

Тема 3.	Людський фактор як ключовий елемент внутрішніх загроз.	1	2	4	репродуктивний; метод проблемного викладу; частково-пошуковий; дослідницький; інтерактивні методи (аналіз ситуацій; дискусії, дебати, полеміки; діалог, синтез думок; мозковий штурм; відпрацювання навичок; ситуативне моделювання, опрацювання дискусійних питань); моделювання професійної діяльності; інноваційні методи навчання (компетентнісний; проєктно-дослідницький); кейс-метод.
Тема 4.	Класифікація ризиків у сфері кадрової безпеки.	1	2	4	
Тема 5.	Теоретико-методологічні підходи до формування системи кадрової безпеки.	1	2	4	
Модуль 2. Нормативно-правові та організаційні засади кадрової безпеки					Методи оцінювання: усний контроль (усне опитування, оцінювання участі у дискусіях, інших інтерактивних методах навчання); письмовий контроль (контрольні, самостійні роботи, реферати); тестовий контроль (тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність); метод самоконтролю та самооцінки; оцінювання кейс-завдань.
Тема 6.	Законодавче регулювання кадрової політики та трудових відносин в Україні.	1	2	4	
Тема 7.	Міжнародні стандарти та етичні норми у сфері кадрової безпеки.	1	2	4	
Тема 8.	Організація кадрової роботи: підбір, перевірка та моніторинг персоналу.	1	2	4	
Тема 9.	Взаємодія кадрових служб і підрозділів безпеки в організації.	1	2	4	
Тема 10.	Правові гарантії захисту прав працівників у системі кадрової безпеки.	1	2	4	
Модуль 3. Психологічні аспекти кадрової безпеки та детекції брехні					
Тема 11.	Психологічні чинники ризику в кадровій безпеці.	1	2	4	
Тема 12.	Ознаки неправдивої поведінки та методи їх виявлення.	1	2	4	
Тема 13.	Психофізіологічні методи детекції брехні (поліграф, тестування).	1	2	4	
Тема 14.	Поведінковий аналіз, мікровирази та невербальні індикатори обману.	1	2	4	
Тема 15.	Роль психологічних інтерв'ю та спеціальних опитувань у кадровій безпеці.	1	2	4	
Модуль 4. Сучасні методи та перспективи кадрової безпеки і детекції брехні					
Тема 16.	Використання поліграфа у практиці кадрових перевірок.	1	2	6	
Тема 17.	Інноваційні технології у сфері кадрової безпеки (AI, біометрія, Big Data).	2	1	6	
Тема 18.	Системи моніторингу та попередження внутрішніх загроз.	2	1	6	

Тема 19.	Кризове управління та розслідування внутрішніх інцидентів.	2	1	6
Тема 20.	Перспективи розвитку кадрової безпеки та методів детекції брехні в умовах глобалізації та цифровізації.	2	1	6
Модульна контрольна робота				
Всього:		24	36	90
Форма контролю: екзамен				

Зміст самостійної роботи здобувача освіти з навчальної дисципліни «Кадрова безпека та основи детекції брехні» передбачає підготовку до аудиторних занять шляхом опанування матеріалів лекцій, вивчення базової і додаткової літератури, періодичних видань, Інтернет-джерел та судової практики, виконання практичних завдань (написання рефератів, аналіз проблемних ситуацій, підготовка результатів власних досліджень до виступу на конференціях, участь в конкурсах наукових робіт, підготовці та публікації наукових статей, тез тощо) протягом семестру; самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни; підготовку доповідей та презентацій за тематикою практичних занять; переклад іноземних текстів установлених обсягів; виконання індивідуальних завдань; підготовку до усіх видів контролю, у тому числі модульних контрольних робіт і підсумкової атестації; підготовку юридичних документів, інші види діяльності, що використовуються в Академії, Інституті і кафедрі.

Зміст самостійної роботи здобувача освіти визначається робочою програмою навчальної дисципліни конкретної навчальної дисципліни, методичними рекомендаціями для завданнями та рекомендаціями викладача.

Технічне обладнання та/або програмне забезпечення. В освітньому процесі використовуються навчальні аудиторії, бібліотека, мультимедійний проектор та комп'ютер для проведення лекційних та семінарських занять з елементами презентації. Вивчення окремих тем і виконання практичних завдань потребує доступу до інформації зі всесвітньої мережі Інтернет, який забезпечується безкоштовною мережею Wi-Fi.

Форми методи контролю.

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий (семестровий).

Поточний контроль здійснюють під час проведення практичних, лабораторних і семінарських занять, метою якого є систематична перевірка розуміння та засвоєння теоретичного навчального матеріалу, умінь використовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань тощо. Можливості поточного контролю є надзвичайно широкими: мотивація навчання, стимулювання навчально-пізнавальної діяльності, диференційований підхід до навчання, індивідуалізація навчання тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;

- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань;

- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- самостійне опрацювання тем;

Контроль успішності здобувачів освіти поділяється на поточний і підсумковий .

Методи поточного контролю: усний контроль (опитування, бесіда, доповідь, повідомлення тощо); письмовий контроль (контрольна робота, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовій формі тощо); комбінований контроль; презентація самостійної роботи; спостереження як метод контролю; тестовий контроль; проблемні ситуації.

Система оцінювання та вимоги.

Таблиця розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти*

1-й семестр

	Поточний контроль знань										Модульна контрольна робота	Залік**	Загальна кількість балів
Теми	Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5	Тема 6	Тема 7	Тема 8	Тема 9	Тема 10	20	20**	100
Робота на семінарському занятті	10		10		5	10		5	10				
Самостійна робота	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

*Таблиця містить інформацію про максимальні бали за кожен вид навчальної роботи здобувача вищої освіти.

Під час оцінювання засвоєння кожної теми за поточну навчальну діяльність здобувачу освіти виставляють оцінки з урахуванням затверджених критеріїв оцінювання для відповідної дисципліни.

Критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують, регламентуються Положенням про оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП».

Модульний контроль. Модульна контрольна робота з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного права України» проводиться на останньому занятті модуля у письмовій формі, у вигляді тестування, а саме, тести закритої форми: тест-альтернатива, тест-відповідність на основі аналізу фабул юридичних справ.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи з навчальної дисципліни «Актуальні проблеми конституційного права України»:

при оцінюванні модульної контрольної роботи враховується обсяг і правильність виконаних завдань:

- оцінка «відмінно» (А) ставиться за правильне виконання всіх завдань (або більше 90% усіх завдань);

- оцінка «добре» (В) ставиться за виконання 80% усіх завдань;

- оцінка «добре» (С) ставиться за виконання 70% усіх завдань;

- оцінка «задовільно» (D) ставиться, якщо правильно виконано 60% запропонованих завдань;

- оцінка «задовільно» (Е) ставиться, якщо правильно виконано більше 50% запропонованих завдань;

- оцінка «незадовільно» (FX) ставиться, якщо завдань виконано менше від 50 %.

Неявка на модульну контрольну роботу – 0 балів.

Вище наведені оцінки трансформуються в рейтингові бали у такий спосіб:

«А» – 18-20 балів;

«В» – 16-17 балів;

«С» – 14-15 балів;

«D» – 12-13 балів.

«Е» – 10-11 балів;

«FX» – менше 10 балів.

Підсумковий семестровий контроль з навчальної дисципліни «Кадрова безпека та основи детекції брехні є обов'язковою формою оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти. Він проводиться в терміни, встановлені графіком навчального процесу, та в обсязі навчального матеріалу, визначеного програмою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі **заліку** (письмово). Студента допускають до семестрового контролю за умови виконання ним усіх видів робіт.

Семестровий контроль у формі заліку передбачає, що підсумкова оцінка з дисципліни визначається як сума (проста або зважена) балів за змістовими модулями. Залік виставляється за результатами роботи здобувача освіти впродовж усього семестру. Рейтингова оцінка здобувача освіти складається з балів, отриманих здобувачем за результатами заходів поточного контролю, заохочувальних балів.

Здобувачі освіти, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку 60 і більше балів, отримують відповідну до набраного рейтингу оцінку без додаткових випробувань.

****Зі здобувачами, які виконали всі умови допуску до заліку та мають рейтингову оцінку менше 60 балів, а також з тими здобувачами, хто бажає підвищити свою рейтингову оцінку, на останньому за розкладом занятті з дисципліни в семестрі викладач проводить підсумковий семестровий контроль у вигляді заліку.**

Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності. До додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності відносять участь здобувачів у роботі наукових конференцій, наукових гуртків здобувачів і проблемних груп, підготовці публікацій, участь у Всеукраїнських олімпіадах і конкурсах та Міжнародних конкурсах тощо понад обсяги завдань, які встановлені відповідною робочою програмою навчальної дисципліни.

За рішенням кафедри здобувачам освіти, які брали участь у науково-дослідній роботі та виконували певні види додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності, можуть присуджуватися заохочувальні (бонусні) бали за визначену освітню компоненту.

Також, заохочувальні бали можуть нараховуватися, якщо здобувач освіти, наприклад, виконав і захистив певні види робіт, відвідував всі лекції, семінарські й практичні заняття, має власний рукописний конспект лекцій та опрацьований додатковий навчальний матеріал, немає пропусків занять без поважних причин, відвідував додаткові консультації за участі лектора тощо.

Сума заохочувальних балів враховується при виставленні підсумкових балів в заліково-екзаменаційну відомість (але не більше **89 балів** в загальному підсумку) і може бути автоматично зарахована при виставленні підсумкової семестрової оцінки з відповідної освітньої компоненти.

Заохочувальні бали не є нормативними і не входять до таблиці розподілу балів, які отримують здобувачі вищої освіти та основної шкали системи оцінювання.

Один захід може бути підставою для виставлення заохочувальних балів лише за однією найбільш релевантною освітньою компонентою.

Підсумкова кількість балів, набрана здобувачами освіти за виконання завдань з самостійної роботи, є однією з складових поточної успішності з навчальної дисципліни. Самостійна робота з кожної теми за робочою програмою навчальної дисципліни оцінюється в діапазоні від 0 до 3 балів з використанням стандартизованих узагальнених критеріїв оцінювання знань.

Шкала оцінювання виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)

Можлива максимальна оцінка виконання самостійної роботи (індивідуальних завдань)	Рівень виконання			
	Відмінний	Добрий	Задовільний	Незадовільний
3	3	2	1	0

Для оцінювання результатів навчання здобувача вищої освіти впродовж семестру застосовується 100-бальна, національна та шкала ЄКТС оцінювання

Шкала підсумкового оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECT8	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	Зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
68-74	D	задовільно	
60-67	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного
0-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу.

Для успішного засвоєння курсу «Кадрова безпека та основи детекції брехні» здобувач освіти має:

- регулярно відвідувати лекційні та практичні заняття;
- систематично, системно й активно працювати на лекційних і практичних заняттях;
- відпрацьовувати пропущені заняття або незадовільні оцінки, отримані на заняттях;
- виконувати у повному обсязі завдання, які вимагає підготувати викладач, належна їх якість;
- виконувати контрольні та інші самостійні роботи;
- дотримуватися норм академічної поведінки та етики.

Курс «Кадрова безпека та основи детекції брехні» передбачає засвоєння та дотримання принципів етики та академічної доброчесності, зокрема орієнтації на запобігання плагіату у будь-яких його проявах: всі роботи, доповіді, есе, реферати та презентації мають бути оригінальними та авторськими, не переобтяженими цитатами, що мають супроводжуватися посиланнями на першоджерела. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація, списування, обман, хабарництво, необ'єктивне оцінювання.

Оцінювання здобувача освіти орієнтовано на отримання балів за активність на семінарських заняттях, виконання завдань для самостійної роботи, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички за які можуть бути, за рішенням викладача, нараховані додаткові (бонусні) бали (участь у круглих столах, наукових конференціях, олімпіадах та наукових конкурсах серед студентів).

Рекомендовані джерела

Основна література

1. Методичні рекомендації «Психолого-правові засади застосування поліграфа у кадровому забезпеченні Національної поліції України» / Мотлях О. І., Куценко Д. В., Яремчук Р. А. – К.: Нац. акад. внутр. справ, 2020. – 65 с. – URL: <https://elar.navs.edu.ua/bitstreams/2a5fec22-a59c-4d90-8b24-add16549aa08/download>
2. Яремчук Р. А. Психолого-правові засади використання поліграфа в кадровому забезпеченні підрозділів МВС України: дис. ... канд. філос. наук. – К., 2022. – 232 с. – URL: <https://elar.navs.edu.ua/bitstreams/2a5fec22-a59c-4d90-8b24-add16549aa08/download>
3. Основи поліграфології: навч.-метод. посібник / О. І. Мотлях. – Вінниця, 2019. – URL: <https://elar.navs.edu.ua/bitstreams/75caf8b5-05b6-44c6-9045-2906531984e1/download>
4. Інструментальна детекція брехні: від ідеології до технології / С. В. Поповічев. – М.: Група ЕПОС, 2011. – 400 с. – URL: <https://elar.navs.edu.ua/bitstreams/d2a3ed83-fb1d-425b-9994-99cd807fcb84/download>
5. Застосування поліграфа для детекції брехні: теорія психологічного комплексу / В. Г. Ковалев. – URL: https://el-zbirn-du.at.ua/2016_1/6.pdf
6. Державний стандарт України ДСТУ 8692:2016 «Поліграфи». – URL: <https://eir.zp.edu.ua/bitstreams/8dca6b40-7d98-402c-b264-c81c58f87d4c/download>
7. Екман П. Теорія брехні / Пер. з англ. – К.: КМ-БУКС, 2019. – 320 с. – URL: <https://eir.zp.edu.ua/bitstreams/8dca6b40-7d98-402c-b264-c81c58f87d4c/download>
8. Г'юстон Ф., Флойд М., Карнісеро С., Теннант Д. Анатомія брехні / Пер. з англ., М. Дубини. – Харків: Віват, 2019. – 208 с. – URL: <https://eir.zp.edu.ua/bitstreams/8dca6b40-7d98-402c-b264-c81c58f87d4c/download>
9. Доказове значення психофізіологічних перевірок у кримінальному провадженні / Гузела М. В. – Львів: НУ «Львівська політехніка», 2019. – URL: <https://science.lpnu.ua/sites/default/files/journal-paper/2019/nov/19917/guzela.pdf>
10. Використання поліграфа у правоохоронній діяльності: досвід зарубіжжя / А. Мокрицька. – THEU, 2019. – URL: <https://appj.wunu.edu.ua/index.php/apl/article/download/721/711>
11. Історія застосування поліграфа в Україні / – URL: <https://expertize-journal.org.ua/attachments/article/711/tezu-poligraff.pdf>
12. Детектор брехні у сфері кадрової та бізнес безпеки / – URL: https://ukr.detektor-lji.com/text/detektor_brekhni.pdf
13. Аналіз кадрової безпеки в АТ «Державний ощадний банк України» / Войченко О. Р. – 2020. – URL:

<https://dspace.nuft.edu.ua/bitstreams/495d6822-ea2c-4974-a9ff-d7961facb6cc/download>

14. Теорія брехні: тремор у допиті / – URL: <https://eir.zp.edu.ua/bitstreams/8dca6b40-7d98-402c-b264-c81c58f87d4c/download>

15. Автоматизована детекція дезінформації з відео / Laslo Dinges та ін., 2023. – URL: <https://arxiv.org/abs/2307.06625>

16. Deception Detection in Videos / Zhe Wu та ін., 2017. – URL: <https://arxiv.org/abs/1712.04415>

17. Deception Detection by 2D-to-3D Face Reconstruction from Videos / Minh Ngô та ін., 2018. – URL: <https://arxiv.org/abs/1812.10558>

18. ТОВ «Кадрова безпека» HR-Security – послуги з поліграфічного тестування. – URL: <https://hr-security.ua/ua/about/>

19. Конституційно-правовий аспект застосування поліграфа / – URL: https://ukr.detektor-lji.com/text/detektor_brekhni.pdf

20. Теоретичні аспекти кадрової безпеки як інструмент управління персоналом / – URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/bitstreams/495d6822-ea2c-4974-a9ff-d7961facb6cc/download>